

קובץ

האור לחיים

שנה חמישית

מאמרים ושיחות
מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת כי תצא תשפ"ב

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
20:14	19:28	* 18:38	
20:11	19:25	18:36	ת"א
20:13	19:27	18:37	חיפה
20:12	19:26	18:37	ב"ש

* לנוהגים 40 דק': 18:18

הזמנים עפ"י לוח המאור בהוצאת מוסדות "אור החיים"

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: **02-5000455** **058-321-3565**

052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת כי תצא תשפ"ב

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אחריו" - חומש דברים

1 ..... בזכות שיעור תמים בהלכות השבת אבדה

פרשה למעשה:

5 ..... עשירות בזכות ישירות

6 ..... כיבוד הורים ושילוח הקן

9 ..... להעניק למקבל תחושה טובה

12 ..... החלום שהציל נפשות רבות

14 ..... מה' אישה לאיש

17 ..... חובת הרגישות כלפי בעל חוב

18 ..... נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב

19 ..... הכל שקול ומדוד ונעשה באהבה ובהשגחה

21 ..... חיים הם למוצאייהם

22 ..... ישירות מביאה ברכה

בזכות שיעור תמים בהלכות השבת אבדה

לא תראה את שור אחיך או את שני נדחים והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיך (דברים כב, א).

בתקופה הראשונה היא היתה מתקשרת להוריה לעתים מזדמנות. עם הזמן הקשר התרופף, עד שיום אחד ניתק הקשר לגמרי. היא נעלמה.

ההורים דאגו, התקשרו שוב ושוב, אך אין קול ואין עונה.

"אדם שפל כזה אני

אמורה להקים את

ביתי ולחלוק את

חיי?..."

ההורים ביקשו מהאח לנסוע לחו"ל ולחפש את אחותו. הוא נסע, חיפש אותה בכל המקומות האפשריים, אך לשווא. כאילו בלעה אותה האדמה.

הוא הפעיל את כל הקשרים, ולאחר חיפושים מאומצים נמצאה הבת האובדת. התברר לו, לתדהמתו, שהיא הסתפחה לכת נוצרית סגורה והחליטה לנתק את הקשר עם משפחתה.

מעשה במשפחה תל אביבית מסורתית. הורים, בן ובת. הבן למד בתיכון דתי, התגייס לצבא ונעשה קצין. במשך הזמן הוא התרחק מהדת. לאחר שהשתחרר מהצבא הוא התחזק בדת והחל להקפיד על קלה כחמורה.

אולם הבת התרחקה מהדת. היא שירתה בצבא. לאחר השחרור תכננה לנסוע לחו"ל. ההורים חששו וניסו להניא אותה. היא בת יחידה ורצו שתהיה קרובה אליהם. אך היא התעקשה לנסוע, רצתה ליהנות מהחיים, 'לכבוש את העולם'.

קשה לשמוע את התיאורים שלה, והם לא הצליחו להסתיר את מורת רוחם. כשרמזו לה שהם יהיו מאושרים אם תבטל את תוכניתה להינשא לצעיר הגוי, היא התקוממה עליהם: "יש לי את החיים שלי, אתם לא תתערבו לי בחיים!".

הגיע סוף השבוע. היא תכננה לטוס בתחילת השבוע הבא. אחיה שאל אותה: "מה את עושה בסוף השבוע? יש לך תוכניות?".

היא השיבה שאין לה תוכניות מיוחדות. אמר לה: "אני הולך לבית הכנסת. את יכולה להצטרף. יש הרצאה מעניינת של הרב. אני מבטיח לך, לא תשתעממי. יש מקום בעזרת נשים". היא הסכימה.

הלך האח אל הרב וסיפר לו את

האח התחיל לדובב אותה. היא סיפרה לו שגילתה את האושר. היא ניתקה כל קשר עם ישראל ועם הדת היהודית. היא הכירה בחור בכת, ובקרוב עומדת להינשא לו.

האח ניסה לדבר על ליבה: "ההורים מתגעגעים אלייך. קשה להם מאוד עם הניתוק הפתאומי. תבואי לבקר אותם בארץ, תפגשו, תדברו, תיפרדו לשלום, לאחר מכן תשובי לחו"ל, לחייך החדשים".

הוא הצליח לפרוט על נימי הרגש שלה, והיא הסכימה. השניים חזרו לארץ.

המפגש עם ההורים היה מרגש. הם שמחו לראות אותה. אולם כשהחלו לדבר על חייה החדשים בכת הסגורה, השיחה היתה קפואה. להורים היה

לעילוי נשמת

אשר בן שמחה ז"ל

הנשים. שאל אותה במבוכה: "איך היה השיעור?" היא לא רצתה לפגוע בו והשיבה בעדינות: "כבר שמעתי הרצאות מעניינות יותר".

לאחר השבת היא ארזה את חפציה המועטים, נפרדה מהוריה ומאחיה ונסעה לחו"ל.

היא המשיכה את הקשר עם החבר מהכת. היה לו מעמד גבוה בכת, נחשב בר סמכא. היה לו כסף והשפעה רבה. בימים שלאחר מכן הם תכננו את נישואיהם הקרובים ואת חייהם המשותפים.

יום אחד טיילו השניים ברחוב. לפתע ראו ארנק מושלך על הארץ. החבר מיהר להרים את הארנק. הוא פתח אותו ומצא בו סכום כסף גדול. הארנק הכיל גם מסמכים של בעליו - תעודת זהות וכרטיסים שונים שבהם הוטבע שם הבעלים.

הבחור שלף את שטרות הדולרים והכניסם לכיסו, ואת הארנק עם כל המסמכים שלו השליך לפח האשפה הקרוב.

הסיפור של אחותו. הוא נתן לרב את הרקע, כדי שיתאים את תוכן הרצאתו ויכוון את דבריו לאוזניים הנכונות.

הגיעה שבת. האח הלך עם אחותו לבית הכנסת והוביל אותה לעזרת הנשים. הוא ציפה לבואו של הרב, אך הרב לא בא. מה קרה? מסתבר שמסיבה שלא תלויה בו, הרב נאלץ להיעדר. הוא שלח מישהו אחר שימסור את השיעור במקומו.

ומה היה נושא השיעור? הלכות השבת אבדה. מגיד השיעור הביא מקרים שונים שבהם אדם הולך ברחוב ומוצא אבדה, מתי האבדה שייכת למוצא, ומתי עליו להשיב את האבדה לבעליה. הוא הרחיב בנושא, פלפל ודן בו שעה ארוכה, עד שהשיעור הגיע לסיומו.

אכזבתו של האח הייתה גדולה. הוא תכנן דרך שיעורו התמים של הרב לגרום לאחותו להרהר מחדש על כל תכניותיה, והנה הכל השתבש לו. אך אין מה לעשות, הכל מהשמים.

הוא המתין לאחותו שתצא מעזרת

להם את האבדה.

המקרה הזה הכה בה וטלטל את נפשה. מצד אחד, היא שמעה על המצוה הערכית והמוסרית של התורה שמצווה להשיב אבדה לבעליה. מצד שני, יש לה חבר בכת, שנחשב בעל מעמד מכבד בין חברי הכת, והוא מצא ארנק מלא כסף, לקח את שטרות הכסף לכיסו והשליך לפח את הארנק עם מסמכיו בזלזול מחפיר.

ואז עלו מחשבות בליבה: עם אדם שפל כזה אני אמורה להקים את ביתי ולחלוק את חיי? אינני מוכנה! לא יקום ולא יהיה!

באותו יום היא קנתה כרטיס לכיוון אחד - לישראל. נפלה לזרועות הוריה בבכיות נרגשות, והודיעה להם שהפעם היא באה כדי להישאר. וכך היה.

כך ניצלה נשמה יהודית, בזכות שיעור תמים בהלכות השבת אבדה.

הבחורה הייתה המומה: "מה עשית? למה השלכת לפח את הארנק עם המסמכים? הרי לארנק הזה יש בעלים, פרטיו נמצאים כאן, אנו יודעים את שמו ואת מספר הטלפון שלו".

הבחור גיחך: "מה את עושה מזה עניין? מה איכפת לך לקבל כמה אלפי דולרים בלי מאמץ? אנו זקוקים לכסף רב להוצאות החתונה".

אך היא בשלה: "אבל הכסף לא שלנו, יש לו בעלים, אנו יודעים מי הם. צריך להתקשר אליהם ולהחזיר להם את האבדה".

ואז, בבת אחת, עלה בזכרונה השיעור ששמעה בעזרת הנשים בבית הכנסת, באותה שבת שביקרה אצל הוריה בישראל. היא זכרה בעמעום את דברי הרב, שדיבר על מצות התורה להשיב אבדה לבעליה. היא זוכרת שהוא הביא מקרים שבהם יש סימנים לאבדה, ואז יש חובה לאתר את הבעלים ולהשיב

עשירות בזכות ישירות

היהודי הביע את הסכמתו לעצה והתקבל לעבודה. הוא היה קונה מוצרי רפואה ממפעל פלוני ומוכרם לחנויות ולבתי מסחר שונים.

יום אחד הוא הזמין חמישים קופסאות של תרופה מסוימת. בטעות, במקום להביא לו חמישים קופסאות, הביאו חמש מאות קופסאות!

הוא ניגש אליהם ואמר שהזמין סך הכל חמישים, אך אצלם היה רשום ששילם עבור חמש מאות קופסאות. היהודי לא הסכים בשום אופן לקחת את התרופות שלא שילם עבורן. הפנו אותו למנהל הגרמני, והיהודי הסביר גם לו שהוא לא הזמין חמש מאות קופסאות, רק חמישים.

המנהל הגרמני התפעל מאוד. אנשים אחרים היו מיד בורחים עם הסחורה ולא מודיעים דבר, ואילו היהודי התעקש שלא ליטול סחורה שאינה שלו. הוא בירך את היהודי והודה לו מקרב לב.

לֹא תִרְאֶה אֶת שׂוֹר אַחֶיךָ אוּ אֶת שֵׁנוֹ נְדָחִים וְהִתְעַלְמָתָ מֵהֶם הָשִׁב תְּשִׁיבֵם לְאַחֶיךָ (דברים כב, א).

יהודי אחד בשכונת רמות בירושלים היה קונה עליות לתורה באלפי שקלים. בנוסף היה עוזר ומסייע לכל מה שבית הכנסת היה זקוק.

פעם אחת ישבו מתפללי בית הכנסת יחד. סיפר להם אותו אדם מדוע ידו נדיבה בקניית עליות ובעזרה לבית הכנסת. "את כל הכסף שיש לי", אמר בהתרגשות, "הקב"ה הביא לי!". הוא סיפר להם את המעשה הבא:

מקום מושבו הוא בגרמניה. יש לו שם וילה מפוארת, ומדי פעם הוא מגיע לארץ ישראל לדירתו בירושלים.

עד לפני כמה שנים הוא היה מוכר גרביים ונעליים בשוק. יום אחד פנה אליו חבר ושאלו אם ירצה להיות סוכן מכירות של מוצרי רפואה. "אין צורך לדעת הרבה בתחום, רק ללמוד כמה כללים", אמר.

בחנויות מוצרי רפואה נוספים, היו המנהלים מורידים לו את המחיר למינימום, כיון שהשמועה על המעשה הגדול שעשה התפרסמה ברחבי המדינה. הוא התעשר מכך עושר גדול.

ראו מה גדול שכרה של מצווה, מצות השבת אבדה!

לאות תודה והוקרה, לקחו המנהל והכניסו לחדר ובו כאלף מוצרי רפואה שאריזתם נקרעה, ולכן אי אפשר למוכרם. אמר לי המנהל: "אם אתה רוצה - קחם בחינם".

"לקחתי אותם והתעשרתי עושר גדול", סיים היהודי.
יתרה מזאת, כשהיה הולך לקנות

כיבוד הורים ושילוח הקן

הקשות ביותר, ומחייבת את האדם לא רק במעשה - "מאכילהו ומשקהו ומלבישו ומנעילו מכניסו ומוציאו", כי אם גם בדיבור, במחשבה ובהרגשה. הרמב"ם אומר כי אפילו אם אדם מרגיש זלזול בליבו באביו או אמו, נתבע על "אָרוּר מְקַלָּה אָבִיו וְאָמוֹ" (דברים כז, טז).

שכרה של המצווה הגדולה והחמורה

שִׁלַּח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ לְמַעַן יֵיטֵב לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ יָמִים (דברים כב, ז).

שנינו במשנה באבות (ב, א): "והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה, שאין אתה יודע מתן שכרן של מצוות".

יסוד זה נלמד משתי מצוות - כיבוד הורים ושילוח הקן.

מצות כיבוד הורים היא מן המצוות

בערב קרא לכל אחד ואחד. אמר לו: תחת איזה אילן עשית? אמר לו: תחת זה. אמר לו: פלפל הוא, שכרו זהוב אחד. קרא לאחר. אמר לו: תחת איזה אילן עשית? אמר לו: תחת זה. אמר לו: שכרו חצי זהוב, פרח לבן הוא. קרא לאחר. אמר לו: תחת איזה אילן עשית? אמר לו: תחת זה. אמר לו: זית הוא, שכרו מאתים זוז.

אמרו לו: לא היית צריך להודיע אותנו איזה אילן שכרו מרובה כדי שנעשה תחתיו? אמר להם המלך - אילו הודעתה היאך היה כל פרדסי נעשה?"

הנמשל: "לא גילה הקדוש ברוך הוא מתן שכרן של מצוות חוץ משתי מצוות, החמורה שבחמורות והקלה שבקלות: כיבוד אב ואם - חמורה שבחמורות ומתן שכרה אריכות ימים, והקלה - שילוח הקן, ומהו

הזו מצוין בתורה (דברים ה, טז): "לִמְעַן יֵאָרְיֶךָ יְמֵיךָ וְלִמְעַן יֵיטֵב לָךְ".

מצות שילוח הקן לעומת זאת, כמעט אינה דורשת מהאדם מאמץ. הולך יהודי ברחוב ורואה קן ציפור ואם הרובצת על הביצים או האפרוחים - לא יקח את הבנים אלא ישלח את האם, ואז יקחם. רגע אחד של סדר פעולות נכון, וכבר קיים את המצווה.

והשכר: "לִמְעַן יֵיטֵב לָךְ וְהֵאָרְכַת יָמִים".

פלא פלאות!

כך דרשו רבותינו (דברים רבה ו, ב): "למה הדבר דומה? למלך ששכר לו פועלים והכניס אותן לתוך פרדסו סתם ולא גילה להן מהו שכרו של פרדס שלא יניחו דבר ששכרו מועט וילכו ויעשו דבר ששכרו מרובה.

להצלחת

שולמית בת רחל

שכרה? אריכות ימים."

הרי שאמר לו אביו: עלה לבירה והבא לי גוזלות! ועלה, ושילח את האם ולקח את הבנים, ובחזרתו נפל ומת, היכן אריכות ימיו של זה, והיכן טובתו של זה?"

מוצאים אנו אדם שמקיים בעת ובעונה אחת שתי מצוות, שעל שתיהן מובטח כי המקיימן זוכה לאריכות ימים, והנה, עוד טרם היה סיפק בידו להשלים את המעשה ולשוב אל אביו, הוא נופל ומת! כיצד יתכן הדבר?

מכאן מסיקה הגמרא: "למען יארכון ימך - בעולם שכולו ארוך, ולמען ייטב לך - לעולם שכולו טוב". כלומר, לא כל מי שנזהר בכיבוד הורים או מקיים מצות שילוח הקן מובטח לו להאריך ימים כאן בעולם, כי השכר המובטח הוא שכר נצחי בעולם הבא - עולם שכולו ארוך וטוב.

הקב"ה לא גילה לנו מהו שכרה של כל מצוה. אין אנו יודעים איזו מן המצוות שכרה רב יותר מן האחרת. אדרבה, אם היינו חושבים שככל שהמצוה קלה ופשוטה יותר שכרה מועט יותר, באות שתי מצוות אלו - מצות כיבוד אב ואם שהיא חמורה שבחמורות ומצות שילוח הקן שהיא קלה שבקלות - ומלמדות אותנו כי כלל איננו יכולים לשער מתן שכרן של מצוות, כי שכר שתיהן הוא אריכות ימים.

על כן - הוי זהיר במצוה קלה כבחמורה, ומצוה, אפילו קלה, הבאה לידך - אל תחמיצנה.

הגמרא (חולין קמב ע"א) מביאה מעשה:

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
 זיווג הגון, רפואה שלימה
 או להבדיל, לעילוי נשמה
 לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

להעניק למקבל תחושה טובה

אָחִיָּהּ". כשדוד המלך ברח מפני אבשלום בנו שרצה להרגו, ולא היה לו לחם לאכול ומים לשתות, בני ברזלי הגלעדי גמלו עמו חסד ונתנו לו לאכול ולשתות, ואף אתה - מצווה דוד לשלמה - תגמול עימם חסד: "וְהָיוּ בְּאֶזְבֵּי שְׁלֹחַנְךָ".

שואל ה"חפץ חיים" זצ"ל: אמת, הם נתנו לדוד המלך לחם ומים, וללא ספק מגיע להם על כך שכר גדול. מגיע להם שדוד המלך יצווה את בני לתת להם מתנות יקרות ערך, אבל מדוע מגיע להם שכר כה עצום: "וְהָיוּ בְּאֶזְבֵּי שְׁלֹחַנְךָ", להיות מרואי פני המלך ראשונה במלכות?

הוא מבאר באור נפלא מאוד: החסד המושלם הוא כאשר אדם גומל חסד עם הזולת ונותן לו הרגשה טובה שכביכול הוא - המקבל - גומל חסד עם הנותן בכך שמקבל ממנו. בצורה כזו, המקבל אינו מרגיש מבויש, מושפל, נצרך לבריות. אדרבה, יש לו הרגשה טובה - שצריכים אותו.

עַל דְּבַר אֲשֶׁר לֹא קִדְּמוּ אֶתְכֶם בְּלֶחֶם וּבַמַּיִם בַּדֶּרֶךְ בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרָיִם (דברים כג, ה).

בעוד שביחס לעמונים ולמואבים התורה מצוה: "לֹא יָבֹא עִמּוֹנִי וּמוֹאָבִי בְּקִנְיַת ה'" (שם, ד), זאת משום ש"לֹא קִדְּמוּ אֶתְכֶם בְּלֶחֶם וּבַמַּיִם בַּדֶּרֶךְ בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרָיִם", הרי שעל המצרים התורה מזהירה "לֹא תִתְעַב מִצְרִי כִּי גֵר הָיִיתָ בְּאֶרְצוֹ" (שם, ח). כתב רש"י: "אף על פי שזרקו וזכריכם ליאור. מה טעם, שהיו לכם אכסניא בשעת הדחק", לפיכך: "בנים אשר יולדו להם דור שלישי יבא להם בקהל ה'".

היו כאלו שכן קידמו מישהו בלחם ובמים וזכו על כך לשכר גדול:

לפני פטירת דוד המלך ע"ה הוא מוסר צוואה לשלמה בנו. בין היתר אמר (מלכים א ב, ז): "וְלִבְנֵי בְרָזְלִי הַגִּלְעָדִי תַעֲשֶׂה חֶסֶד וְהָיוּ בְּאֶזְבֵּי שְׁלֹחַנְךָ, כִּי כֹן קָרְבוּ אֵלַי בְּבְרַחֲתִי מִפְּנֵי אֲבִשְׁלוֹם

בדרך דומה מבאר בספר "דרכי חיים" את הפסוק (שמות כב, כד): "אם כִּסֵּף תִּלְוֶהָ אֶת עַמִּי אֶת הָעֲנִי עִמָּךְ לֹא תִהְיֶה לוֹ פְּנֹשָׁה". לכאורה לא מובן: הרי מדובר בפסוק על עני - "אֶת הָעֲנִי עִמָּךְ", ולעני בדרך כלל נותנים מתנות - צדקה - ולא הלוואות?

אלא, כך הוא הביאור: יש הרבה עניים שאין להם מה לאכול, כפשוטו, אולם הם מתביישים לקחת צדקה. אם מישהו מנסה לתת להם - הם מתביישים ומסרבים לקחת. כלפי עניים כאלו אומרת התורה: אם אתה רואה שהם מתביישים לקבל מתנות - תן להם כביכול בתורת הלוואה! הלוואה - אותה מחזירים כעבור זמן - יותר נעים לקבל. לאחר מכן, "לֹא תִהְיֶה לוֹ פְּנֹשָׁה" - כשאין לו להחזיר את ההלוואה, תרגיע אותו ותאמר לו: 'לא נורא, לא דחוף, כשירחיב לך ה' תחזיר לי', ותותר לו על ההלוואה. זהו החסד האמיתי, הצדקה האמיתית. כשנותנים למקבל הרגשה נעימה ולא נותנים לו להרגיש נצרך ומושפל.

כשבני ברזלי הגלעדי נתנו לדוד המלך לחם ומים, הם נתנו לו את ההרגשה שהוא המלך, והוא עושה להם טובה בכך שנאות לקבל מידם! לא הם עושים איתו את החסד אלא, להפך, הוא איתם. למרות שאליבא דאמת באותה שעה היה דוד נרדף, ועל פניו היה נראה שלא יעבור זמן רב ואבשלום יהרגהו ויקח מידו את המלוכה, מכל מקום בני ברזלי נתנו לדוד את ההרגשה המלאה שהוא המלך, וזוהי הטובה שלהם - לעמוד לימין המלך.

דבר זה מרומז במילים שאמר דוד: "כִּי יֵן קָרְבוֹ אֵלַי בְּבִרְחֵי מִפְּנֵי אֲבִיזְלוֹם אֶחָיִף". למרות שהייתי רדוף, בורח - הם לא נתנו לי הרגשה של מסכן הזקוק לחסדם. אדרבה, הם התקרבו אלי, ובכך נתנו לי הרגשה שאני מלך, שכולם חפצים להתקרב אליו, וכולם מעוניינים שיקבל מהם מתנות. על כך מגיע להם השכר: "וְהָיוּ בְּאֶזְלֵי שְׁלֹחַנְךָ". איזו מתיקות!

נפלא: הקב"ה - עם כל זאת שהוא הזן, המפרנס והמחייה את הבריאה כולה, מכל מקום הוא לא רוצה שנרגיש הרגשה של "מקבלים", של כאלו שנצרכים לחסדיו. משום כך הוא מסתיר את עצמו מאיתנו, וכך אנחנו מרגישים שכביכול אנחנו הפועלים.

כשאדם חוקר ודורש הוא בוודאי מכיר ויודע שהכל בכל מכל כל מאיתו יתברך, ומכל מקום - כדי שהחסד יהיה מושלם - נדרשת חקירה ודרישה, והמציאות אינה גלויה לעין כל.

על פי זה התחדש לי ביאור בשאלה: מדוע הקב"ה, שמחייה ומקיים אותנו ואת הבריאה כולה בכל רגע ורגע, כיסה את חסדיו בתוך טבע? הכל נראה טבעי: בן אדם נושם ומתפקד בכוחות עצמו, האילנות נותנים פירות, החיטה צומחת בשדות, וכו'... אדרבה! הקב"ה היה צריך לברוא את העולם בצורה כזאת שידעו כולם שהוא הזן, המפרנס והמחייה את כולם! שהחיטה לא תצמח עד שיצא קול מן השמים שיאמר לה "צמח"! אולם לפי מה שהסברנו הביאור

החלום שהציל נפשות רבות

מה יקרה לכם השבוע אחרי שלושה ימים', והמשיך לקרוא בספר שבידו.

לאחר מכן התעוררתי וראיתי שעדיין לא הגיע זמן ללכת לבית הכנסת וחזרתי לישון.

כשיישנתי שנית ראיתי בחלום כאילו אני נמצא באותו מקום שראיתי בחלומי הראשון, ואותו רב עומד לידי, וחזר לומר לי את אותם הדברים כדמותם בצלמם.

התעוררתי משנתי, סיפרתי את החלום לאשתי ואמרתי לה שבחלום אמרו לי שהרב הזה הוא הרב חיים בן עטר זצוק"ל.

היא ענתה לי שמוכרח אני לספר על החלום הזה בבית הכנסת בשעת הדרשה, ולומר שנחויז לעשות תיקון בצרכניה, כמו שאמר הרב בחלום, כי יש חשש שמא חס ושלום יקרה משהו אם לא יעשו את התיקון, כי באמת בצרכניה יש תערובת של

ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך (דברים כג, טו).

בספר "אם הבנים שמחה" של רבי ניסים טרבלסי, רבה של תלמים, מובא בזו הלשון:

יש לספר חלום אשר חלמתי ביום שבת קודש אחרי סעודת שחרית, ואחרי שלמדנו קצת מפרשת השבוע כמנהגי. בתוך הביאור הזכרתי מה שאמר מורנו הרב חיים בן עטר זצוק"ל בדבר מסוים.

לאחר ברכת המזון יישנתי וחלמתי שבא אלי רב אחד מלובש יפה ומעוטף במעיל [הנקרא 'ג'לאביה'] כמו שלובשים רבני מרוקו, והוא כולו לבן, והיה יושב בישיבה ותופס בידו ספר, לא ידעתי מה שמו ועל מה מדבר.

עמדתי לידו וכשראה אותי, הרים את ראשו ואמר לי בזה הלשון ממש: 'אם אתם לא תעשו תיקון בצרכניה תראו

חדרו לתוך הבתים.

וברוך ה', לא קרה שום אסון בבני אדם, וכמה ניסים נעשו למושב במקרה הזה:

א. בזמן שנפל האווירון בתוך המגרש, היה שם אדם אחד שעסק בתיקון ברז המים, ובדיוק אותו רגע אשתו קראה לו לבוא לאכול.

בתחילה סירב לבוא עד שיפתח את המים, אך אשתו עמדה בתוקף שיבוא מיד ושמע בקולה, וכשהגיע לביתו נפל האווירון סמוך לברז וניצל ממות בטוח.

ב. יהודי זקן אחד ישב בתוך צריף של ביתו ושוחח עמה. באמצע השיחה יצאו הוא וביתו מהצריף, ואחרי כמה שניות נכנס לצריף גלגל של האווירון, ואילו היו שם מי יודע מה היה קורה.

אנשים ונשים, ומקום הצרכניה הוא צר מאוד, וכשנכנסים יחד התערובת גדולה.

שמעתי בקולה, ובדרשתי סיפרתי לקהל את דבר החלום, ובאמת התרגשו מכך מאוד ואמרו: כבוד הרב יעשה תיקון שנראה לו, וכולנו מסכימים למה שיעשה. אמרתי להם שיקבעו שעות נפרדות לגברים ושעות לנשים והסכימו, ולמחרת עשו כך.

ביום השלישי שאחר השבת ראינו אווירון טס מעל המושב ולפתע צולל ונופל, לא בתוך המושב אלא במגרש קרוב למושב, במרחק של כעשרים מטרים מהשיכונים של המושב ועשה בור עמוק ברוחב כמה מטרים, וחלקי האווירון יש מהם ששקעו באדמה, ויש מהם שעפו במושב, וחלקם אף

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

הכיתה, שכעת היתה ריקה מילדים. ועוד כמה נסים היו. ועיקר הנס הוא שלא נפל בתוך המושב, שהיה חלילה קורה אסון אכזרי בבני אדם וברכוש. "הודו לה' פי טוב פי לעולם חסדו" (תהלים קו, א).

ג. אדם אחד הלך בתוך המושב ומעל ראשו חלף חלק מהאווירון, ומתוך פחד ובהלה נפל וניצול מאסון. ד. הנס הגדול מכולם: ילדי בית הספר למדו בתוך בית הספר, וכשהגיע זמן ההפסקה יצאו לחצר, ובדיוק אחרי שיצאו נכנס גלגל של האווירון לתוך

מה' אישה לאיש

והרבנית גם דאגו לחנך את הילדה שתהיה צנועה ובעלת מידות טובות. לימים גדלה הילדה, והגיע זמנה להינשא לאיש. כל השנים שמעה הילדה בביתם של הרב והרבנית, שהזכות הגדולה ביותר שיכולה להיות לאישה היא, להינשא לבעל תלמיד חכם. לכן היתה מתפללת תמיד שתזכה לבעל תלמיד חכם וירא שמים אמיתי.

לאחר שחפשו לא מעט, מצאו

פי יקח איש אשה (דברים כד, א).

ראיתי סיפור מעניין, שהתרחש לפני כמאה שנים, ולקחו בצידו:

היתה ילדה יתומה שאביה נפטר, ואמה לא היתה מסוגלת לכלכלה ולגדלה כראוי. האם פנתה אל רבנית אחת, וביקשה ממנה לאמץ את הבת, לגדלה ולדאוג לה לחינוך טוב.

הרבנית הסכימה בשמחה, והיא ובעלה הרב גידלו את הילדה במסירות גדולה, ודאגו לכל מחסורה. הרב

משמים, והכל לטובה. אני מודה לך, ריבונו של עולם, שנתת לי לעמוד על טיבו של אותו אדם מבעוד מועד, וניצלתי מלהינשא לו".

באותו זמן, במקום רחוק מאוד משם - בסיביר הקפואה, התייגע בחור ישיבה בעבודת פרך. הבחור, שהיה ירא שמים בתכלית, הוגלה על ידי הרשעים למחנה העבודה בסיביר, מאחר שמצאוהו לומד תורה.

האסירים הגויים תכננו מרד. הם החליטו שישרפו תחילה מפעל גדול, שאסירי המחנה עבדו בו עבודת פרך, ואחר כך יציתו באש גם את המבצר של החיילים. אסיר אחד, ששמו ולאדק, הוא שהעלה אש במפעל והצית את המבצר.

כמובן, קמה מהומה גדולה. שומרי

עבודה בחור למדן, שנודע בחכמתו הרבה. עשו את האירוסין, והשמחה בבית היתה גדולה.

אך השמחה לא ארכה זמן רב. בשבת יצאה הבת עם הרבנית לטייל ולשאוף אויר צח סמוך ליער קטן. אך שם, שומו שמים, נתקלו בכמה בחורים שנתפסו ברשת ההשכלה הנוראה, ויצאו לתרבות רעה. הבחורים ישבו ועישנו סיגריות ביום השבת ר"ל. עיני הבחורה האומללה חשכו, וכמעט שהתעלפה, כשראתה את ארוסה יושב ביניהם.

ביטלו, כמובן, את השידוך, וצער גדול ונורא שרר בביתם של הרב והרבנית. אך הבת התחזקה בביטחון, "מוציא אַסִּירִים בְּפוֹ-שְׁרוֹת" (תהלים סח, ז) - בכי ושירות התאחדו. אמרה הבת: "הכל

את הצלתו.

כיצד?

מריבה גדולה התחוללה בין האסירים, והלכו כמה מהם והלשינו על ולאדק, שהוא זה ששרף את המפעל ואת המבצר. שמעו זאת החיילים והענישו את ולאדק בעונש חמור, ואת בחור הישיבה שחררו לחופשי!

מקצווי ארץ, מסיביר הרחוקה, הביא מסובב הסיבות את הבחור אל אותה עיירה אשר בה התגוררו הרב והרבנית, ובביתם גדלה הבת הצדקנית. לאחר זמן מה נישאו השניים זה לזה, והקימו בית של תורה כשאיפת ליבם הטהורה.

"מה' אישה לאיש!"

המחנה הגיעו בכוחות גדולים לכבות את האש ולהשליט סדר. השומרים ביררו מיהו האסיר המורד שגרם לשרפה, ואותו ולאדק הצביע על בחור הישיבה ואמר: "ראיתי אותו מצית את האש! הוא הכריז שהוא רוצה למרוד בכם, מאחר שאתם מחזיקים אותנו כאן כאסירים, ומעבידים אותנו בעבודת פרך".

מיד לקחו את הבחור והשליכוהו לצינוק.

הסבל בצינוק היה קשה מאוד, אבל הבחור חיזק את עצמו באמונה ובביטחון, ואמר: הכל מהקב"ה, וכל מה שה' עושה הרי זה לטובה!

ובאמת, על ידי עניין זה גלגל ה' יתברך

לרפואת והצלחת

רחל רוחאם בת נרקים

חובת הרגישות כלפי בעל חוב

בדרך אחרת שהיה בה עיקוף גדול והיתה ארוכה פי שלוש מהדרך הרגילה. התפלא הגבאי לפשר השינוי ותהה: מאי האי?

אמר לו הרב: "הלוויתי כסף לאדם פלוני, והוא מתגורר בבית שחלונו משקיף לעבר הרחוב שבו נהגתי תמיד לעבור. כעת עבר זמן הפירעון, ואני חושש שמא יציץ מחלונו בדיוק כשאעבור שם ויחשוד שמא בא אני לבקש את כספי".

החשש מפני האיסור הדיר את מנוחתו, ולא איכפת היה לו להתאמץ ביותר כדי שלא להיכשל!

ללמדנו כמה חשוב להיזהר בעניין זה. פעמים מלווה אדם כסף ועושה מעשה מצווה, אך אם אינו נזהר ואינו מקפיד, עלול הוא חלילה להיכשל באיסור.

פי תִּשֶׁה בְּרַעַף מִיִּשְׂאֵת מְאוּמָה לֹא תִּבְא אֶל בֵּיתוֹ לְעֵבֹט עֵבְטוֹ (דברים כד, י).

הרמב"ם מונה בספר המצוות במצוה רל"ד את המצוה "לֹא תִהְיֶה לוֹ פְּנִיָּה" (שמות כב, כד). כאשר הלווה אדם כסף לחברו, ואין ללווה אפשרות להחזיר את ההלוואה, כי אין לו כסף ואין לו מה לעשות בעניין - אסור למלווה להתראות בפניו לאחר זמן הפירעון. איסור זה הוא לאו מן התורה, שנאמר בפרשת משפטים "לֹא תִהְיֶה לוֹ פְּנִיָּה" (שמות כב, כד).

מצוה זו אינה שייכת בתוך זמן הפירעון, שכן אז עדיין אינו חייב לו מאומה, וכן אינה שייכת במקרה שיש לו כסף, אך הוא מעדיף להמשיך לסחור בו ולא רוצה לשלם.

מעשה ברב גדול שנהג ללכת לבית המדרש בדרך מסוימת. ביום מן הימים שניה ממנהגו והחל ללכת

נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב

מסוגל לקבל את שלושים ותשע המלקות ביום אחד. בכל פעם, כשראו שהחוטא לא מסוגל לעמד בעוד מכה, היו שולחים אותו לביתו. לאחר שהבריא היו מביאים אותו שוב לבית הדין ונותנים לו מכות נוספות על פי יכולתו.

יבוא אדם וישאל: מה זו הכפייה הדתית הזו? היכן הבחירה? הרי נאמר 'רָאָה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת הַמָּוֶת וְאֶת הָרָע... וּבִחְרָתָּ בְּחַיִּים' (דברים ל, טו יט).

התשובה היא: הבחירה נתונה לאדם בתוך ביתו. באופן פרטי, יכול האדם לבחור לעשות ככל העולה על ליבו. זה בינו לבין קונו. אבל כאשר חטאו נעשה בפרהסיה - זהו חורבן האומה, שהרי היום איש זה יכפור, ומחר איש אחר יכפור, עד שלא תישאר חלילה אומה יהודית. לכן מלקים את מי שחוטא בעדים ובאזהרה. אבל בבית פנימה, הבחירה נותרת בין האדם לבין קונו.

וְהָיָה אִם בֶּן הַכּוֹת הִרְשָׁע וְהִפְלִיז הַשְּׂפֵט וְהִפְהִיז לְפָנָיו כְּדִי רִשְׁעָתוֹ בְּמִסְפָּר (דברים כה ב).

כאשר אדם עובר עברה בפני אנשים, העדים מתריעים בו: 'היזהר, אתה תקבל מלקות!' ואם הוא מתעלם מאזהרה ואומר: 'אף על פי כן!' - יקבל שלושים ותשע מלקות בבית דין על פי שני עדים.

המלקות האמורות בתורה אינן דומות למלקות הקלות שנוהגים לתת ברצועה דקה בערב יום הכיפורים. היו לוקחים רצועה מעור בהמה ברוחב טפח, מפשיטים את החוטא, כדי שלא תהיה חציצה, ונותנים לו מכה חזקה כנגד ליבו. בעת הלקאתו, היו מעמידים רופא שיבדוק את ליבו של החוטא, לוודא שהוא מסוגל להמשיך ולקבל עוד הלקאה.

בכל מכה החוטא כמעט מפרפר למוות, כיון שהמכות היו ניתנות כנגד הלב. אין לדעת אם היה אדם שהיה

הכל שקול ומדוד ונעשה באהבה ובהשגחה

אם לא די בשבר הגדול שנגזר על הכלה האומללה - לחתן היה אח צעיר, ילד קטן בן חמש או שש, ובשל כך היא לא יכלה להינשא לאיש אחר עד שיגדל האח הזה ויגיע לגיל שלוש-עשרה, ואז תוכל לחלוץ ולהינשא לאיש אחר.

כלומר: צפויות לה שנים ארוכות של בדידות מייסרת, ורק לאחריהן, בגיל מבוגר ולאחר סבל מתמשך, תוכל להקים בית ומשפחה.

אחד מקרובי המשפחה של האישה, רבי ליפא שטיינברג שמו - אשר בשמו מסופר הסיפור כולו - ניגש לרבי אלכסנדר זיסקינד, ושאלו: "מה זה ועל מה זה? איככה נגזרה על אישה זו גזרה נוראה כזו - לאבד את

יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה (דברים כה, ה).

מצות יבום מתייחסת למקרה כואב שבו נפטר אדם נשוי שלא הוליד ילדים. במקרה כזה, אומרת התורה, "לא תהיה אשת הפת החוצה לאיש זר" (דברים כה, ה), אלא היבם - אחי המת - ישאנה לאישה.

בזמנו של רבי אלכסנדר זיסקינד זצ"ל, בעל "יסוד ושורש העבודה", אשר היה צדיק נשגב ואיש קדוש, וידוע היה שזוכה לגילוי אליהו ולרוח הקודש, אירע מעשה נורא:

איש ואישה צעירים נשאו כדת משה וישראל, ובתוך שבעת ימי המשתה חלה מאוד החתן, ונפטר.

נעשתה חליצה. האישה והיבם הצעיר נשאו חן זה בעיני זו, ונישאו למזל טוב.

אחד האדמו"רים עמד על נקודה יסודית החשובה לכל אחד מאיתנו:

"יודעים אתם", אמר אותו אדמו"ר לחסידיו, "רואים אנו שהעולם עובר תהפוכות גדולות, מלחמות, אסונות, והציבור והיחידים מתמודדים עם גזרות שונות. נניח שהבורא היה מפקיד בידיי את ניהול העולם לתקופה מסוימת. כיצד הייתי מנהיג את העולם בחודש האחרון? בשנה האחרונה? בחמישים השנים האחרונות?"

נראה כי לכל אדם יש תשובה פרטית לשאלה הזו. אחד היה מונע את האסון הזה, שני היה מבטל איזו גזרה, ושלישי היה מזכה את כל עניי העולם בהגדלת הפיס.

אבל תשובתו של האדמו"ר היתה חד משמעית: "הייתי מנהיג אותו בדיוק כפי שהנהיגו הקב"ה, ללא שום שינוי! לא הייתי מחפש לבטל שום

אלוף נעוריה עוד טרם הספיקה להיות נשואה לו אפילו שבוע, ואז להמתין שבע שנים עד שתוכל להינשא בשנית?".

השיב לו ה"יסוד ושורש העבודה": "הסכת נא וראה את חסדי ה' על אישה זו: העולם סבור שנישאה בזמנה והתאלמנה קודם זמנה, אולם לאמיתו של דבר נגזר עליה שלא תינשא אלא בגיל מבוגר מאוד, שבע שנים נוספות על גילה הנוכחי. אלא שאם נותרת היתה ברווקותה עד לגיל זה - מי חפץ היה לקחתה? כל אחד היה חושב לעצמו שאם לא התחתנה עד עכשיו, בוודאי יש לה בעיה כלשהי. מה עשה הקב"ה? החליף לה את צער הרווקות בצער האלמנות, והשיאה לאיש שממילא נגזר עליו לעזוב את העולם בצעירותו. אומנם, גם צער זה הוא קשה מנשוא, אך כעת היא כבר אינה צריכה לחשוש שלא יחפצו לשאת אותה לאישה, כי הכל יודעים שהיא ממתינה מסיבות שכלל אינן תלויות בה".

שבע השנים חלפו, אך בסיומן לא

ומכיר כל נשמה שהוא מוריד לכאן ומוליך אותה במסלול המדויק והנכון ביותר עבורה, וכל שהתרחש ויתרחש כאן בעולם, לכלל ולפרט - עצם העובדה שהתרחש, מעידה כי כך קבע הקב"ה, ואין טוב מזה לאדם ולעולם.

קושי ושום צער, כי יודע אני בבהירות מוחלטת שהכל שקול ומדוד, ונעשה באהבה ובהשגחה. ממילא, מה לי ולמה לי לשנות?!"

הקב"ה מנהיג נאמן ורחום, היודע

חיים הם למוצאיהם

כלומר שבאות אחרי האותיות ע' י' ו' - פ', כ', ס', נקבל את המילה "כסף". אמרה תורה: אם הכה "עין" - דינו "תחת עין", כלומר לשלם כסף, ולא שמוציאים את עינו כפשוטו.

וְקִצְתָּהּ אֶת כַּפֶּה (דברים כה, יב).

רש"י מביא את דרשת חז"ל, שאין הכוונה לידה ממש, אלא לתשלום ממון.

גאונותו של הגר"א היתה למוצא את דרשות חז"ל בתוך התורה עצמה, וכאמרו: "ליכא מידי דלא רמיזא באוריתא".

כמו כן, מה שנאמר בפרשת משפטים (שמות כא, כב) "וְכִי יִנְצוּ אֲנָשִׁים וַיִּנְּפוּ אִשָּׁה הָרָה שְׂדִינָם, כַּשְׂקָרָה אֲסוּן: "צִין תַּחַת עֵין", אין הכוונה לעין ממש אלא לתשלום ממון.

הגר"א ידע את כל התורה כולה בעל פה ישר והפוך. כמו שהעיד עליו רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל, שאמר: "מה ההבדל בין הגר"א לבין רבי זלמן, שגם

דבר זה - אומר הגר"א מוילנא זצ"ל - מרומז בעצם המילים של התורה הקדושה:

אם נצרף את האותיות שתחת עין,

תשלום הממון במילים "תחת עין". מזה אנו יכולים ללמוד עד כמה התורה עמוקה, ועד כמה צריכים לעמול כדי לזכות להבין את כל מבואותיה ומוצאותיה, "כי חיים הם למוצאיהם" (משלי ד, כב).

הוא יודע את כל התורה כולה בעל פה? אלא ר' זלמן יודע אותה ישר, והגר"א יודע אותה גם הפוך", כי אצלו התורה היתה בבחינת "פְתַבְּם עַל לִוְחַ לְפָנָי" (משלי ג, ג), וכשהדברים כתובים מול העיניים, ניתן לקראם ישר והפוך. מתוך כך, יכול היה הגר"א למצוא את

ישרות מביאה ברכה

וקיבל בתודה את העודף. כשהתבונן במטבעות שניתנו לו, נדמה היה לו שקיבל רבע דולר מיותר. הוא ספר שוב, ואכן כן. לפי חשבונו נתן לו נהג האוטובוס רבע דולר מיותר.

הוא היסס לרגע אם לקום ממקומו ולגשת להחזיר לו את הכסף, אך אמר בליבו: סוף כל סוף הוא גוי, וזה לא שאני גנבתי, אלא הוא טעה בעצמו. לכאורה אין שום סיבה בעולם שאחזיר לו את הכסף.

אך אולי יש צד שני - חלפה בו מחשבה שונה - יתכן שיגרום קידוש ה' מכך

פי תועבת ה' אלקיך פל עשה אלה פל עשה עול (דברים כה, טז).

קהילה בטקסס פנתה בהצעת רבנות לרב מסוים. מדובר היה ברב מוכשר, צעיר ודינאמי, ובקהילה המקפידה על מורשת ישראל, לא חלילה רפורמית או קונסרבטיבית, כמו הקהילות הסמוכות. הוא קיבל על עצמו את התפקיד והגיע עם משפחתו לגור שם.

באחד הימים הראשונים לשהותו במקום עלה לאוטובוס, שילם לנהג חמישה דולרים לקניית כרטיס נסיעה

בין הקהילה הרפורמית לקהילה החרדית. כשראיני אותך התרשמתי והחלטתי שאתה מסקרן אותי, ואני רוצה לשמוע קודם כל אותך, רגע אחד לפני שהעניין הופך לסופי, החלטתי שאנסה אותך - אתן לך רבע דולר מיותר ואבדוק אם תחזיר לי אותו. הבטחתי לעצמי שאם תחזיר, אבוא להתפלל בקהילתכם. כעת החזרת, ובעזרת ה' בשבת הקרובה אני מגיע אליכם."

"כששמעתי את דבריו" - סיפר הרב - "הסתחררתי כולי. מוכרח הייתי להחזיק בעמוד שלא אפול, אוי ואבוי! ואני עוד חשבתי שהוא גוי... נורא לחשוב שבשביל רבע דולר עמדתי לאבד נפש בישראל ולהפוך אותו לרפורמי ולגוי גדול, בשביל רבע דולר."

שיהודי שומר מצוות מחזיר כסף. ואולי לא...

כך היה הופך במחשבתו לכאן ולכאן ומתלבט - רגע רוצה לקום ולהחזיר, ובמשנהו ממשיך לשבת.

כשעמד לרדת היה עליו לעבור שוב דרך הנהג. הוא הרגיש שאינו מסוגל לחלוף על פניו בלי להחזיר, ולכן ניגש, הושיט לו רבע דולר, ואמר: "נתת לי רבע דולר מיותר, הנה קח."

שאל הנהג: "אתה הרב שהתמנה כעת לקהילה?"

"כן" - הנהג בראשו.

"ראיתי אותך כשעלית לאוטובוס" - שיתף אותו הנהג - "והאמת היא שכבר תקופה ארוכה אני מעוניין להצטרף לאחת הקהילות הדתיות באזור מגורי, ומוצא את עצמי מתלבט

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

זוכר אני בעל מכולת שהקפיד על כל פרוטה. פעם נכנס אליו מישהו, והוא קפץ ממקומו: "בפעם הקודמת שקנית אצלי שכחת שקית".

"שכחתי ממנה לגמרי" - אמר האיש המופתע - "אולי טעית והחלפת אותי במישהו אחר?"

"לא, לא, מה פתאום? מיד רשמתי את זה. שמתי את השקית בפריזר ומכרתי את הסחורה. הנה הכסף שמגיע לך".

ועם ישרות כזו - פלא שיש ברכה והצלחה!?

הברכה מגיעה לאדם ששומר תורה ומקפיד על קלה כבחמורה. מותר ליהודי להרוויח, אך עליו לעשות זאת על פי כל כללי ההלכה - עם התורה, עם השבת ועם הכשרות. רק מי שיעשה זאת יזכה שגם הגויים ילמדו להעריך אותו.

צריך לזכור כי תועבת ה' כל עושה עוול, ויש להקפיד על דין פרוטה כדין מאה! עם ישראל נשאר חי וקיים בזכות האמונה שלו ובזכות מידותיו הנעלות. לא ככל הגויים בית ישראל.

אל יאמר אדם: אבל כולם כך, כל האנשים מימיני ומשמאלי מרמים זה את זה, ואם לא ארמה לא אוכל לחיות בכלל.

זהו שקר וכזב. אדם שפועל באמונה זוכה לברכה משמים. את אותיות הא"ב דורשים: אמונה-ברכה, גולה-דלות. גולה מביאה את האדם לדלות.

"אַל תִּירָא כִּי יַעֲשֶׂר אִישׁ כִּי יִרְבֶּה כְּבוֹד בֵּיתוֹ כִּי לֹא בְּמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא יִרַד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ" (תהלים מט, ז-יח) - הכל משאיר האדם אחריו. שום דבר הוא לא לוקח איתו, מלבד שמו הטוב. מי שהיה לו שם טוב בעולם, ישאר לו שמו טוב, והוא יהיה אדם אמיתי.

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ- 10,555,000 שעות של לימוד תורה בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים **02-5000455**

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 02 - 5000455 פקס: 02 - 5000502 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות

ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לזרע בר קיימא: אפרת בת שמחה סוליקה

לרפואת: רמי בן חנה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ויקאם הי"ו,

ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,

אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,

התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איה ז"ל, מרים בת זררה ז"ל,

מוזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל,

תמר בת רגינה ז"ל, רחל בת נג'מה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל,

מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל,

יעקב בן ברטה ז"ל, יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה